

Innspill til utforming av ordning for etablerte kompanier fra Jo Strømgren Kompani

Hvordan bør en ordning utformes for å gi etablerte scenekunstkompanier mer stabilitet og forutsigbarhet?

Hvis en ny ordning skal representere mangfoldet og bredden i det som kan defineres som etablerte kompanier, mener vi det er viktig at utformingen gir mest mulig fleksibilitet ift de enkelte kompanienes ulike modeller for drift, produksjon og distribusjon, samt deres like ulike kunstneriske målsetninger. Vi mener den byråkratiske fordelen med definerte og avgrensede kriterier, samt avgrensede kriterier for kvalitetsbedømmelse som målbare resultater eller fagfelleutvalg, bør underlegges fordelen ved en mer overbyggende skjønnsmessig vurdering av de enkelte kompanienes betydning og videre potensial i et helhetlig kulturliv. Vi mener det er relevant å bemerke at eksisterende ordninger med definerte kriterier og kvalitetsbedømmelser gjennom KUD og Kulturrådet har påvirket kulturlivet direkte på hovedsakelig to måter – 1. De har vært gunstige for de grupperinger og de kunstuttrykk som har passet inn i disse kriteriene – 2. De har ført til at grupperinger og kunstuttrykk har tilpasset seg ordningenes kriterier for å oppnå støtte. Etter mange tiår med ordninger basert på relativt likelydende prinsipper, er klart at mange grupperinger og kunstuttrykk enten har falt utenfor eller gjort kunstneriske kompromiss. Vi mener at insentiver - både kunstneriske og politiske - er langt dårligere virkemidler for et rikt kulturliv enn det å faktisk se hva enkelte kunstnere klarer å skape av potensial selv, og deretter støtte det som viser seg å ha kunstnerisk eller samfunnsmessig relevans. Vi mener kulturlivet er modent for en ordning som fanger opp den ubesudlede originaliteten og den unike overbevisningen som preger enkelte scenekunstkompanier, uavhengig av deres tidligere tilhørighet i ordninger eller ideologiske kategorier.

Hvordan definerer du etablert scenekunstkompani (stikkord)?

- Etablert administrativ infrastruktur med erfaring og kompetanse. En organisasjonsmodell som har vist seg å fungere over tid.

- Eksistert i mer enn eksempelvis 10 år.
- Evne til kontinuerlig drift, i motsetning til prosjektvirksomhet.
- Etablert publikum og nedslagsfelt.
- Samfunnsmessig relevans, evt klar definisjon av samfunnsoppdrag.
- Høy kunstnerisk kvalitet jfr indikatorer som publikumsinteresse, kritikker, priser, etterspørsel nasjonalt og internasjonalt.

Hvilke inngangskriterier bør en slik ordning ha? Uthev de fire kriteriene du mener er viktigst.

Samme kriterier som punktet over.

Samt: Søker må definere sine mål og vurderes etter oppnåelsen av disse. En tydeligere definisjon av mål bør øke sjansene for støtte.

Foruten kriterier, hva slags innretning bør en slik ordning ha? Hvordan kan sirkulasjon i ordningen sikres, bør det være en exit-dimensjon og i så fall hvordan, bør kriterene være objektive eller kvalitative – eller begge deler, etc.

Utvalg:

Et bredt sammensatt innstillingsutvalg. Scenekunsthøgskolemedlemmer i mindretall. Medlemmer fra ulike samfunnsområder og fagfelt. Både kunstfaglige og kulturpolitiske vurderinger bør ligge til grunn.

Evaluering og exit-dimensjon:

- Scenekunstkompaniet avslutter virksomheten selv.
- Evaluering viser at man har fraveket eller ikke oppnådd egne mål. Årlig evaluering med varsel om avslutning to år i forveien.

Objektive eller kvalitative kriterier:

Hovedvekt på objektive kriterier. Kvalitativ vurdering er i mange tilfeller overflødig. De etablerte kompaniene som har lang fartstid i Kulturrådets ordninger, har eksempelvis under hele sin eksistens gjennomgått kontinuerlige kunstneriske vurderinger av fagfelleutvalg. Noen bedre garanti for kunstnerisk kvalitet finnes per i dag ikke. Å la disse kompaniene undergå ytterligere kunstnerisk vurdering vil være å undergrave Kulturrådets kompetanse.

Bør tildelte midler inkludere produksjonsmidler, eller bør produksjonsmidler holdes utenfor (eks. at det kan søkes om midler til produksjon f.eks. fra Norsk kulturråd eller andre)?

Tildelte midler bør inkludere produksjonsmidler. Hvis poenget med ordningen er forutsigbarhet og vekst, vil det være selvmotsigende å skulle delfinansiere den med uforutsigbar støtte.

Det er ikke realistisk at en ordning kan gi tilskudd til alle som kvalifiserer, eller vokse i takt med behovet. Bør ordningen innrettes slik at noen få får litt høyere tilskudd eller bør avsetningen tildeles flere med noe lavere tilskudd?

Ordningen bør innrettes etter de enkelte kompanienes behov og potensiale. Med dagens lønns- og honorarnivå på administrativt personale, utøvere og kunstneriske bidragsytere, samt generelle kostnadsnivå for infrastruktur som leie av lokale, regnskap, juridisk bistand, styre, forsikring, lisenser, osv, er det likevel begrenset hvilken kontinuerlig aktivitet som kan gjennomføres for under 4-5 millioner. Vi mener en skjønnsmessig vurdering bør ligge til grunn for størrelse på tilskudd. Lav avsetning til ordningen bør tilfalle færre kompanier framfor å dele opp i mindre beløp.